

Leidingdeel Actueel – *Moderne slavernij*

A) Doel

1. *Betekenis benoemen*

Slavernij is niet iets van het verleden maar komt ook nu in Nederland nog voor. Slavernij wil zeggen dat mensen hun vrijheid kwijtraken en dat zij gedwongen worden bepaald werk te doen. Denk hierbij aan dingen als mensenhandel en kinderarbeid.

2. *Actualiteit aangeven*

In Nederland werken er meisjes en vrouwen gedwongen in de prostitutie. Bijvoorbeeld via mensenhandel of loverboys. Verder is veel kleding afkomstig uit landen waar kinderarbeid is.

3. *Christus centraal stellen*

a. Christus is gekomen om mensen te bevrijden. Niet alleen door de zonden te vergeven, maar ook te bevrijden uit de macht van de zonde. Ook voor mensen in de seksindustrie en voor klanten van deze industrie is er bij Hem vergeving en bevrijding.

b. De HEERE is een God die opkomt voor het recht van het zwakke en het verdrukte. Hij helpt hen die geen helper hebben (cf. Ps. 72:12).

B) Achtergrondinformatie

In 1863 werd in Nederland de slavernij afgeschaft. Hoewel? Het is inmiddels wijd bekend dat in de prostitutie veel sprake is van dwang. In 2000 werd in Nederland de prostitutie gelegaliseerd (het is dus een 'normaal' beroep en niet strafbaar) om 'meer grip te krijgen op deze economische sector'. Sindsdien zijn dwang en uitbuiting alleen maar toegenomen. Van vrijwilligheid is nauwelijks sprake. Tussen de 50 en 90 procent van de prostituees werkt onder dwang. Er zijn in Nederland tussen de 25.000 en 30.000 prostituees. Als we uitgaan van 25.000 prostituees en 50% dwang (de voorzichtigste schatting dus) dan worden in ons land 12.500 uitgebuit in de seksindustrie. Maar in werkelijkheid is het waarschijnlijk nog veel meer.

Ook buiten de seksindustrie is sprake van uitbuiting. In Nederland gaat het zeker om 21.000 mensen. Veel van deze mensen zijn migranten die onder valse voorwendselen naar Nederland zijn gehaald. Ze werken onder zeer slechte omstandigheden in bijvoorbeeld restaurants, land- en tuinbouw of in de schoonmaakbranche. Hun paspoort wordt afgepakt en zij zijn volledig in de greep van een baas of tussenpersoon. Wereldwijd werken 30 miljoen mensen als slaaf. Het is één van de snelst groeiende 'industrieën', na drugshandel de grootste criminele handel. 210 miljoen kinderen verrichten kinderarbeid. Het voedsel dat wij eten, de kleding die we dragen en de elektronica die we gebruiken: aan bijna alles kleeft slavernij. In landen als India, Bangladesh, Brazilië en Cambodja. Alleen al in India worden naar schatting 1,2 miljoen kinderen uitgebuit in prostitutie. Wereldwijd 'werken' 3 miljoen kinderen in de seksindustrie.

Onderzoek door het Reformatorisch Dagblad onder 1500 christelijke studenten wees uit dat 90% van de christelijke jongens worstelt met porno. Onder de meisjes is dit 30%.

Bij zelfbevrediging liggen de percentages nog hoger. Grote kans dus dat de jeugd in de kerk er ook mee te strijden heeft. Het is een moeilijk onderwerp om te bespreken. We kunnen niet verwachten dat jongeren hier op de JV openheid van zaken over geven. Wel kunnen we ze adviseren: blijf er niet mee lopen, maar neem iemand in vertrouwen; een vriend(in) of oudere of een (christelijke) organisatie (als CHAP) waar je anoniem hulp komt vragen.

Ook in de porno-industrie is veel sprake van dwang. Door hiernaar te kijken, werk je dus mee aan uitbuiting van vrouwen en meisjes. Behalve dat het schadelijk is voor je visie op seksualiteit werk je dus mee aan uitbuiting van mensen. Veel mensen zijn zich hiervan niet bewust.

Suggesties voor verdieping

Bijbel: Joh. 4:1-30, Joh. 8:1-11, 1 Kor. 6:12-20, Ef. 5:1-20

Drie formulieren:

- HC vraag en antwoord 109
- NGB artikel 23

Literatuur:

- Gerry Velema, *Dodelijk verliefd* (leesboek over de gevaren van loverboys)
- Renate van der Zee, *Bitter avontuur - Drie vrouwen in het verborgen Nederland* (drie verhalen van uitgebuite vrouwen)
- Petricia Perquin, *Achter het raam op de wallen* (boek waarin een ex-prostitutuee haar ervaringen beschrijft)
- Ben Zijl, *Je lichaam, een tempel* (over porno- en andere vormen van seksverslaving)

Websites

- <http://www.vraaghetdepolitie.nl> (deze website van de politie heeft een uitgebreide rubriek over loverboys)

C) Suggesties voor de avondinvulling

Niveau 1	Niveau 2
Alternatieve startopdracht Begin met het voorlezen van het levensverhaal van Fatima. Je kunt dit verhaal vinden aan het einde van dit leidingdeel. Behandel vervolgens vraag 3. Hierna kan de Handreiking vanaf het begin (de Inleiding) worden gevolgd.	Alternatieve startopdracht Begin met de stelling: Slavernij is iets wat niet meer voorkomt. Laat jongeren hun reactie geven. Elementen die aan bod kunnen komen zijn: 1. Kinderarbeid 2. Gedwongen en laag betaald werk in

	ontwikkelingslanden 3. Gedwongen prostitutie
<i>Laat deze vragen altijd aan de orde komen</i>	<i>Laat deze vragen altijd aan de orde komen</i>
De Bijbel over slavernij Vraag 2a	De Bijbel over slavernij Vraag 2a, 2b
Rachab (Joz. 2:1-15) Vraag 4a, 5a, 5b, 7a, 7b	Rachab (Joz. 2:1-15) Vraag 4b, 5a, 6, 7a, 7b
Keuzevragen <ul style="list-style-type: none"> • Vraag 1, 8 • Het levensverhaal van Fatima met vraag 3 • Stelling 2 • Testje > staat aan het eind van dit leidingdeel 	Keuzevragen <ul style="list-style-type: none"> • Vraag 1, 6, 8 • Het levensverhaal van Fatima met vraag 3 • Stelling 1, 2
Overige verwerking <i>Krantenberichten</i> Breng het thema ‘moderne slavernij’ tot leven door jongeren in kranten berichten hierover op te laten zoeken. Neem alleen kranten mee waarin tenminste één artikel over dit onderwerp staat. <i>Gast spreker</i> Nodig iemand van het Scharlaken Koord uit om voor jullie te spreken. www.lcj.nl/verwerkingplus16 www.hhjo.nl/verwerkingplus16	Overige verwerking <i>Lagerhuisdebat</i> Voer een discussie over het verbieden van prostitutie of pornografie, waarbij het onderwerp slavernij centraal staat. Laat één groep vóór het verbod zijn en één groep tegen het verbod. Eventueel kunnen meningen die tussen een totaal verbod en geen verbod zijn ook aan het woord komen. <i>Gast spreker</i> Nodig iemand van het Scharlaken Koord uit om voor jullie te spreken. www.lcj.nl/verwerkingplus16 www.hhjo.nl/verwerkingplus16

D) Antwoorden en suggesties

Vraag 1

Wat vind je ervan dat slavernij ook in Nederland voorkomt?

Geef de jongeren de ruimte om hun zegje te doen over dit onderwerp, ook als wat ze zeggen afwijkt van wat jij goed vindt. Geef geen oordeel, maar stel vragen en laat de jongeren op elkaar reageren.

Stelling 1

Het kopen van kleding die gemaakt is door kinderarbeid is hetzelfde als een vrouw bezoeken die gedwongen wordt tot prostitutie.

Geef de jongeren de ruimte om hun zegje te doen over dit onderwerp, ook als wat ze zeggen afwijkt van wat jij goed vindt. Geef geen oordeel, maar stel vragen en laat de jongeren op elkaar reageren.

De overeenkomst tussen het kopen van kleding die door kinderarbeid gemaakt is en het bezoeken van een gedwongen prostituee is dat je in beide gevallen gebruik maakt van een product of 'dienst' waarvoor mensen gedwongen moeten werken. In beide gevallen is er sprake van slavernij.

Het verschil tussen het kopen van kleding die door kinderarbeid gemaakt is en het bezoeken van een gedwongen prostituee is dat kleding een product is waarvan het niet slecht is om het te kopen, terwijl 'seks' een 'dienst' is waarvan het in geen enkel geval geoorloofd is om die te kopen.

Een nuancering in de discussie is dat alleen het stoppen van kopen van kleding die door kinderarbeid gemaakt is niet voldoende is. Er moet ook gezorgd worden dat de ouders van deze kinderen voldoende inkomen hebben om in het levensonderhoud te voorzien, zodat er geen noodzaak meer is om de kinderen te laten werken.

Vraag 2

a. In Exodus 21 staat slavernij tussen overtredingen waarop de doodstraf staat. Wat heeft dit ons te zeggen?

Dat God de doodstraf op slavernij laat volgen, laat zien hoe erg Hij deze zonde vindt. Het is een zonde van dezelfde orde als van iemand doodslaan (Ex. 21:20). God ziet slavernij dus als een zeer zware overtreding.

b. Waarom verbiedt God het stelen van een mens?

Het stelen van een mens is het beroven van zijn vrijheid. God heeft mensen geschapen naar Zijn beeld en Zijn gelijkenis. Dat geeft het menselijke leven waardigheid en het recht op een zekere vrijheid. God heeft mensen niet bedoeld om slaaf te zijn van andere mensen. Een mens is geen productiemiddel. Door het stelen van een mens ontnemen we hem de waarheid en vrijheid die God hem gegeven heeft.

Vraag 3

Het verhaal over Fatima staat aan het eind van dit leidingdeel afgedrukt.

a. Wat vind je ervan dat dit gebeurt in Nederland?

Geef de jongeren de ruimte om hun zegje te doen over dit onderwerp, ook als wat ze zeggen afwijkt van wat jij goed vindt. Geef geen oordeel, maar stel vragen en laat de jongeren op elkaar reageren.

b. Zouden loverboys zich ook richten op meiden die niet uitgaan?

Geef de jongeren de ruimte om te reageren. De feiten zijn dat loverboys zich ook op meiden richten die niet uitgaan. Mocht dit niet door de jongeren naar voren gebracht worden, breng dit dan zelf in.

c. Hoe zou je een loverboy kunnen herkennen?

De website vraagthedepolitie.nl geeft het volgende antwoord:

“Een loverboy ziet er vaak goed uit, is meestal ouder dan jij en heeft een vlotte babbel. Hij is lief voor je en geeft je complimentjes. Kortom, hij geeft je veel aandacht. Hij zorgt ervoor dat jij verliefd op hem wordt en dat je hem helemaal vertrouwt. Je denkt dat hij ook verliefd op jou is. Daarna probeert hij jou afhankelijk van hem te maken. Bijvoorbeeld door jou ruzie te laten maken met je beste vrienden en je ouders. Als je ruzie hebt met je vrienden en je ouders, zorgt hij ervoor dat je alleen nog maar met hem kan praten en omgaan.

Vervolgens zal hij proberen om jou dingen te laten doen die je eigenlijk niet wilt. Hij laat jou bijvoorbeeld een lening of telefoonabonnementen afsluiten op jouw naam terwijl hij er gebruik van maakt. Of hij haalt je over om seks te hebben met zijn vrienden.

Wanneer je al gedwongen seks hebt gehad met zijn vrienden, is de stap om ook met andere mannen seks te hebben, die daarvoor betalen, heel klein. Je loverboy zal dit ook met jou proberen en voor je het weet, werk je dan als prostituee. Dit kan achter het raam zijn, in een raamprostitutiestraat, een seksclub of gewoon vanuit een woning.”

Bron: <http://www.vraagthedepolitie.nl/sf.mcgi?1722>

Zie ook het filmpje: <http://www.vraagthedepolitie.nl/sf.mcgi?444>

d. Wat zou jij doen, als je denkt dat een meisje uit jouw omgeving verliefd is op een loverboy?

Geef de jongeren de ruimte om te reageren.

Het eerste wat je moet doen is contact zoeken met je vriendin. Praat met haar over hoe het met haar gaat en over je vermoedens dat ze slachtoffer is van een loverboy. “Als je vriendin nog helemaal in de ban is van haar loverboy, zal het heel moeilijk zijn. Je moet je vriendin zien te overtuigen op de momenten dat het niet goed met haar gaat, dus als ze bijvoorbeeld net ruzie heeft gehad met hem. Eigenlijk moet je dus haar zwakke momenten zien te vinden en dan met haar praten. Heel belangrijk is dat je altijd haar vriendin blijft en altijd voor haar klaarstaat. Misschien wil haar loverboy dat ze geen vriendinnen heeft en maakt ze wel eens ruzie met je, maar daar moet je je niks van aantrekken. Laat haar weten dat de deur altijd voor haar openstaat.”

Lukt het niet om met je vriendin in contact te komen of ontkent ze je vermoedens, probeer dan extra informatie te achterhalen. Zijn er serieuze vermoedens van een loverboy, zoek dan contact met de ouders van je vriendin om over je zorgen te praten.

Als laatste kun je contact opnemen met de lokale politie of bel met meld misdaad anoniem (0800-7000).

Let op: Niets doen is geen optie.

Meer informatie:

<http://www.vraaghetdepolitie.nl/sf.mcgi?365>

<http://www.vraaghetdepolitie.nl/sf.mcgi?449>

<http://www.vraaghetdepolitie.nl/sf.mcgi?778>

Vraag 4

a. Rachab was prostituee. Wat is jouw mening over prostitutie?

Geef de jongeren de ruimte om hun zegje te doen over dit onderwerp, ook als wat ze zeggen afwijkt van wat jij goed vindt. Geef geen oordeel, maar stel vragen en laat de jongeren op elkaar reageren.

b. Kan jij je voorstellen dat iemand dit werk kiest?

Waarschijnlijk kunnen de meesten zich dit niet voorstellen. Meiden waarschijnlijk nog minder dan jongens. Scharlaken Koord is vanaf de oprichting in 1988 nog nooit een prostituee tegengekomen die 'altijd al prostituee had willen worden'. Vaak geven prostituees op het eerste gezicht de indruk dat ze trots zijn op hun werk en hun vrije keuze daarin. Sommigen zeggen in eerste instantie dat ze het werk vrijwillig doen. In gesprekken blijkt vaak dat er toch een verleden van misbruik, verkeerde vrienden of schulden aan vooraf is gegaan. In hoeverre kun je dan van echte vrijwilligheid spreken?

Vraag 5

a. In Mattheüs 1 vind je het geslachtsregister van de Heere Jezus. Wat heeft het jou te zeggen dat daar een prostituee in staat?

In het kort: voor de Heere is geen mens te slecht. Trouwens, is de ene zondaar slechter dan een ander? Is een prostituee zondiger dan ieder ander mens met zijn zondige verlangens? Voor de Heere zijn er geen grote en kleine zonden. Zonde stelt je schuldig voor Hem. Maar door Zijn genade is herstel mogelijk. Daarvan is het geslachtsregister van Jezus een mooi voorbeeld.

b. Even rekenen... Een prostituee verdient soms € 10.000 in de maand. Een gemiddelde klant brengt € 50,- op. Hoeveel klanten heeft een prostituee per maand? En per dag?

Dat zijn 200 klanten per maand. Per dag zijn dat 7 klanten.

Vraag 6

Zou je het prostitutieprobleem kunnen oplossen door het strafbaar te maken? Door de klant bijvoorbeeld een boete geven?

In de VS en bijvoorbeeld een land als Zweden krijgen de prostituanten een boete wanneer ze een prostituee bezoeken. Daardoor is in Zweden de straatprostitutie met 25% afgenomen. Het

prostitutieprobleem zal echter niet volledig opgelost worden door de klant een boete te geven. Het risico is groot dat het circuit dan ondergronds verdergaat, zonder dat de politie er zicht op heeft. Daardoor wordt het leven voor de prostituee zwaarder en nog minder veilig.

Vraag 7

a. *Wat vind jij van mannen die klant bij een prostituee zijn?*

Laat jongeren reageren op het stukje wat ze zojuist gelezen hebben. Laat uitgesproken negatieve reacties toe. Deze worden in de vraag erop gecorrigeerd.

b. *Lees Johannes 8: 1-11. Wat zou Jezus tegen prostituanten gezegd hebben?*

Laat jongeren ontdekken dat Jezus twee dingen doet:

1. Hij veroordeelt de zondaar niet.
2. Hij is wel duidelijk over de zonde: Zondig niet meer! De opdracht klinkt om radicaal met de zonde te breken.

Vraag 8

a. *Johannes schrijft: "het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde". Wat heeft dit ons te zeggen als wij worstelen met een pornoverslaving?*

Ook als wij worstelen met een pornoverslaving is er bij Christus vergeving. Hoe vuil je je ook voelt, Zijn bloed kan ons van die vuilheid reinigen. Lees hierbij ook Spreuken 28:13.

b. *Welke weg wijst Johannes ons in vers 9?*

Johannes wijst de weg naar de Heere. Als wij Hem eerlijk en met berouw onze zonden belijden, wil Hij ons de zonden vergeven en ons van de vuiligheid reinigen.

Stelling 2

In de porno-industrie werken meisjes en vrouwen die gedwongen worden dit werk te doen. Als je porno kijkt, ben je er schuldig aan dat deze meisjes en vrouwen misbruikt worden.

Het doel is om jongeren, waaronder waarschijnlijk ook porno-kijkers zitten, na te laten denken over de consequenties van pornografie. De porno-markt werkt op basis van vraag en aanbod. Zou er geen vraag zijn, dan zou ook het aanbod (en daarmee het misbruik) stoppen.

E) Extra voorbereiding

- Zorg voor de overige verwerking dat de jongeren van tevoren krantenartikelen hebben opgezocht (niveau 1). Geef ze deze opdracht bij de voorgaande JV-opdracht mee.
- Om een Lagerhuisdebat te kunnen voeren, moeten de jongeren op de hoogte zijn van de voor- en tegenargumenten. Laat hen van tevoren inlezen op dit onderwerp, zodat ze argumenten weten in te brengen bij de discussie.
- Nodig ruim van tevoren een spreker uit.

- De materie is vrij pittig. Denk als inleider van tevoren goed over het onderwerp na. Stimuleer de jongeren er met elkaar over in gesprek te gaan. Houd het open en benoem de moeilijke punten. Stel jezelf kwetsbaar op, dat zal het voor de jongeren ook gemakkelijker maken. Geef ook gelegenheid om, als daar behoefte aan is, onder vier ogen te kunnen spreken.
- Als je wilt dat de jongeren het verhaal over Fatima mee kunnen lezen, print het dan van tevoren uit.
- Als je de jongeren het testje wilt laten doen (zie onder), print die dan ook uit.

Het levensverhaal van Fatima

Als tienermeisje hield Fatima van uitgaan. In het uitgaansleven ontmoette ze Michael. 'Hij kocht mooie cadeautjes voor me. Hij zei dat hij met me wilde trouwen, maar daar was wel geld voor nodig. Hij stelde voor dat ik in een seksclub ging werken.'

"Het hoeft maar even..."

Fatima liet zich overhalen en ging in de club aan de slag. Ze vond het verschrikkelijk, maar dacht: het hoeft maar even, straks kan ik met Michael trouwen. Een oudere vrouw, die in dezelfde club werkte, rook onraad. 'Hé dame', sprak ze Fatima toe. 'Volgens mij ben je gewoon in handen van een loverboy. Wat doe je met je geld dat je hier verdient?' Al dat geld sluisde Fatima door naar Michael. Voor de bruiloft. Maar over die bestemming had ze opeens grote twijfels.

Loverboy

Langzaam maar zeker kwam Fatima tot het besef dat Michael een loverboy was. Ze wilde van hem weg. Zo snel mogelijk. Ze ging in een andere club werken en zei niets tegen Michael. Fatima bouwde een nieuw leven op en kreeg een eigen huisje. Het werk viel haar zwaar. 'Soms werd ik er letterlijk misselijk van. Ik zocht verdooving in winkelen en eten. Later ging ik ook blowen.'

Rob

Regelmatig had ze te maken met agressieve klanten. Eén klant leek echter goede bedoelingen te hebben. Hij heette Rob. Fatima: 'Rob stimuleerde mij om ander werk te gaan doen. Hij regelde dat ik een baantje kreeg bij justitie als beveiligingswerkster. Ik had het er goed naar mijn zin, maar met Rob ging het mis. Hij werd steeds bezitteriger. Hij wilde mijn redder zijn, en was dus niet blij toen ik het zelf wel redde.'

Ze nam afstand van Rob en verhuisde naar een andere stad. Daar ging ze werken als veiligheidsmedewerkster in een winkelcentrum. 'Eén collega ontdekte dat ik vroeger in de prostitutie had gewerkt. Ze vertelde het door aan anderen. Sindsdien kreeg ik dagelijks schunnige opmerkingen naar mijn hoofd geslingerd.'

Terug bij af

'Ik begon steeds meer te blowen. Ook ging ik weer in clubs werken. Na verloop van tijd zat ik weer volop in het sekswerk. Ik raakte volledig uitgeput. Gelukkig kwam ik in een club waar een gastvrouw werkte die mij wilde helpen. Ze bood aan dat ik schoonmaakwerk ging doen in de club.'

Scharlaken Koord

Ook raadde ze Fatima aan om contact op te nemen met een hulpverlener, die haar doorverwees naar Scharlaken Koord. Fatima: 'Een hulpverleenster van Scharlaken Koord heeft een plek voor me geregeld in een huis met woonbegeleiding en zorgde dat ik gesprekken kreeg bij een psycholoog. Daarnaast volgde ik, samen met vrouwen die in dezelfde situatie hadden gezeten, een weerbaarheidstraining bij Scharlaken Koord.'

'Ik weet nog goed dat ik alle brieven van schuldeisers in een grote tas stopte. Met die tas – een vuilniszak bijna – stapte ik het kantoor van Scharlaken Koord binnen. Met mijn maatschappelijk werkster heb ik toen alle schuldbedragen op een rij gezet. Gelukkig viel het totaalbedrag mee. De schuld was niet klein, maar toch minder groot dan ik had gedacht.'

Via Scharlaken Koord kwam Fatima in een traject van schuldsanering terecht en nu ze is hard bezig om een eigen woning te krijgen. Daarnaast werkt ze voor een dag in de week in een winkel. Fatima: 'Van binnen moet er genezing plaatsvinden. Dat gaat niet van de een op de andere dag, maar ik heb de kracht ontvangen om het vol te houden.'

Testje

1. Als ik in de krant of op internet nare berichten lees...

- a. ... leg ik die gauw naast mij neer, want ik kan toch niks aan de situatie veranderen.
- b. ... sta ik er wel even bij stil om te bedenken dat ik bevoorrecht ben.
- c. ... breng ik dat in gebed.

2. Als ik kleren koop let ik vooral op...

- a. ... de prijs.
- b. ... of het leuk staat.
- c. ... of ik het nodig heb.
- d. ... of de kleding onder goede werkomstandigheden gemaakt is.

3. Ik denk aan het feit dat mensen uitgebuit worden.

- a. vaak
- b. soms
- c. nooit

4. Ik ga zorgvuldig om met wat ik heb,

- a. ... omdat het me anders geld kost.
- b. ... omdat ik geleerd heb dat ik daar verantwoordelijk voor ben.
- c. ... omdat ik besef dat het bijzonder is wat ik allemaal heb.

5. Ik hoop het volgende voor mijn leven:

- a. ... school afmaken en studeren.
- b. ... een relatie, mooi huis en een gezinnetje.
- c. ... werken aan een mooiere wereld.
- d. ... dat ik de Heere persoonlijk mag kennen en vanuit Zijn genade een rechtvaardig leven mag leiden.

Ik neem mij voor om...